

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

معاونت آموزشی

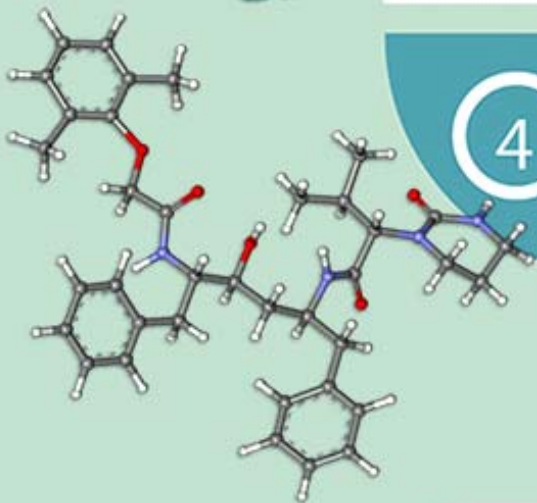
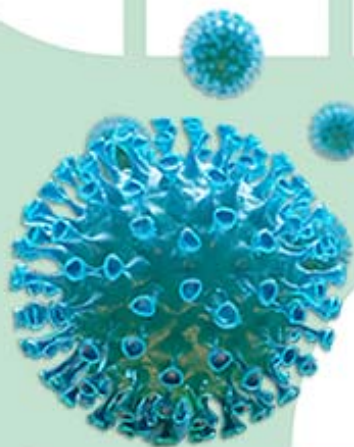
کمیته تحلیل اپیدمیولوژیک

کووید ۱۹

Journal Watch

روزنگار کمیته تحلیل اپیدمیولوژیک کووید ۱۹

corona.behdasht.gov.ir

مطالب این شماره:

ضرورت انجام تست بررسی کووید-۱۹ در تمام بیماران کاندید جراحی

دکتر فرشید بسطامی

تجهیزات حفاظت شخصی و کووید-۱۹؛ خطری برای کارکنان سلامت

دکتر فرشید بسطامی

فاصله گذاری فیزیکی، ماسک صورت و محافظ چشمی، از مهم ترین عوامل کاهش انتقال

دکتر رضا میرشاهی

ضرورت انجام تست بررسی کووید-۱۹ در تمام بیماران کاندید جراحی

دکتر فرشید بسطامی، دستیار تخصصی، پزشک پژوهشگر، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

◀◀ به درخواست NHS برای مقابله با پاندمی COVID19، همه اعمال الکتیو به مدت ۳ ماه از مورخ ۱۵ آوریل ۲۰۲۰، به تعویق افتاده است. WHO، از کشورهایی که تست را در اولویت قرار نمی‌دهند، انتقاد کرده و این جمله‌ای از مدیر اجرایی WHO است که می‌گوید: «نمی‌توانیم به صورت کورکورانه با آتش بجنگیم و پیام کلیدی ما انجام تست، تست و تست است».

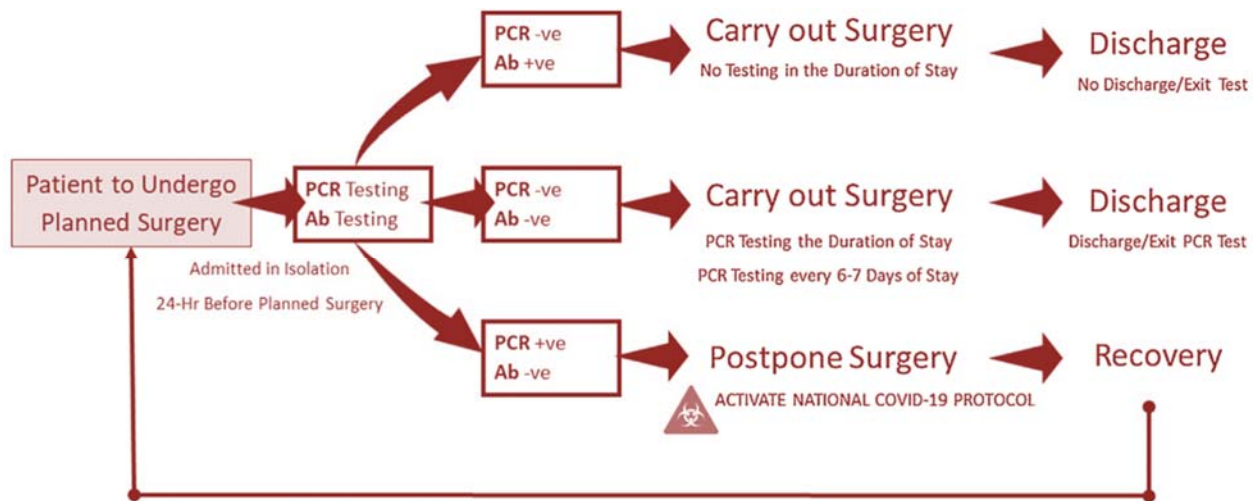
اولویت انجام تست باید برای ۴ مورد زیر مدنظر قرار گیرد:

۱. بیماران بستری در ICU مشکوک به کووید-۱۹

۲. بیماران دارای بیماری شدید تنفسی

۳. محل‌های ایزوله که شیوع در آن‌ها ریسک بالایی دارد؛ مانند خانه‌های مراقبت سالمندان

۴. تست تصادفی به منظور ارزیابی بیشتر از ۱۰۰ نفر

تنها راه خدمات جراحی سر و گردن، ارزیابی روتین تست استاندارد همه‌ی بیمارانی است که جراحی آن‌ها ضرورت دارد. گایدلاینی که در این مقاله ارائه شده بر پایه دوره انکوباسیون شناخته شده‌ی ویروس کرونا است. میانه‌ی محاسبه شده برای دوره انکوباسیون ویروس، ۵٫۱ روز بوده است. در بیشتر بیمارانی که علامت‌دار بوده‌اند، علائم ۱۲-۱۱ روز بعد از ابتلا به بیماری، ایجاد می‌شود.

تمام بیمارانی که برای جراحی آماده می‌شوند، همیشه باید به عنوان ناقل ویروس، در تمام مدت بستری در بیمارستان در نظر گرفته شوند. ابتدا ۲۴ ساعت قبل از جراحی، برای بیماران تست PCR و سرولوژی انجام می‌شود. سپس بیمار در اتاق ایزوله بدون ملاقات قرار گرفته و تنها یک نفر ملاقات‌کننده، به مدت ۱۵ دقیقه در روز و با رعایت فاصله ۱ الی ۲ متر و با پوشش مناسب ماسک جراحی و گان، می‌تواند داشته باشند.

پیشنهادات انجام یا عدم انجام جراحی و انجام تست بعد از جراحی، در جدول زیر آورده شده است. دقت شود که نباید بی‌ملاحظه از بیماران تست گرفت، مگر آنکه عدم خدمات جراحی برای بیمار، نتایج فاجعه‌باری را به همراه داشته باشد. این پیشنهادات گرچه ممکن

است گران قیمت باشد، ولی می‌تواند ریسک ابتلای بیماران، کارکنان و جامعه را کاهش داده و در نتیجه بخشی از مهار پاندمی، در غیاب واکسن و درمان مناسب به حساب آید.

- Al-Muharraqi MA. Testing recommendation for COVID-19 (SARS-CoV-2) in patients planned for surgery- continuing the service and 'suppressing' the pandemic. Br J Oral Maxillofac Surg (2020), <https://doi.org/10.1016/j.bjoms.2020.04.014>

تجهیزات حفاظت شخصی و کووید-۱۹؛ کووید-۱۹، خطری برای کارکنان سلامت

دکتر فرشید بسطامی، دستیار تخصصی، پزشک پژوهشگر، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

◀ لود اولیه ویروس کرونا می‌تواند پردیكتور شدت بیماری، همانند آنفولانزا باشد. بیماران COVID19 که به مدت طولانی‌تری در معرض ویروس بوده‌اند، پروگنوز ضعیف‌تری دارند. کارکنان سلامت نیز به علت این که در معرض لود ویروسی بیشتری قرار می‌گیرند، ریسک بالاتری برای ابتلا دارند. اگر ویروس به صورت آئروسول باشد، می‌تواند تعداد بیشتری از کارکنان را مبتلا کند. بر اساس گایدلاین WHO در سال ۲۰۱۴، اعمالی که ایجادکننده آئروسول هستند عبارتند از: انتوباسیون، ونتیلیاسیون به صورت دستی (manual)، ونتیلیاسیون غیرتهاجمی مانند BiPAP و CPAP و تراکتوستومی.

بر اساس قانون کار ۱۹۹۲، کارفرما باید تجهیزات حفاظتی مناسب را برای کارمندان خود تهیه کرده و آموزش‌های لازم برای استفاده مناسب از این تجهیزات را فراهم آورد. بر اساس توصیه WHO، هنگام انجام اعمالی که منجر به ایجاد آئروسول می‌شوند، باید از ماسک N95 یا FFP2 استفاده کرد. بر اساس PHE، ماسک FFP3 بر دو ماسک قبل اولویت داشته، مگر آنکه در دسترس نباشد. بر اساس میکروسکوپ الکترونی، ویروس کرونا ۹۰-۷۰ نانومتر قطر دارد. قطرات ۵ میکرونی ایجاد شده به دنبال سرفه و عطسه می‌تواند حامل ویروس تا فاصله‌ی ۴٫۵ متر باشد، که نشان می‌دهد کارکنانی هم که در تماس مستقیم با بیمار مبتلا به COVID19 نیستند، هم در معرض ابتلا قرار دارند.

کارکنان باید نحوه استفاده صحیح از ماسک جراحی را آموزش دیده تا به طرز صحیحی از آن استفاده کنند. ماسک جراحی باید به طور کامل با صورت منطبق بوده که این حالت به دنبال خستگی و استفاده‌ی طولانی مدت، می‌تواند از دست رفته و ریسک عفونت را افزایش دهد.

در نتیجه کارکنان سلامت باید به میزان کافی تجهیزات حفاظتی را دریافت کنند و همچنین نحوه‌ی به‌کارگیری مناسب را آموزش ببینند. **به تعویق انداختن همه جراحی‌های الکتیو، از اولویت‌های درمانی است.**

- Herron JBT, Hay-David AGC, Gilliam AD, Brennan PA. Personal protective equipment and Covid 19- a risk to healthcare staff? Br J Oral Maxillofac Surg (2020), <https://doi.org/10.1016/j.bjoms.2020.04.015>

فاصله گذاری فیزیکی، ماسک صورت و محافظ چشمی، از مهم ترین عوامل کاهش انتقال کووید-۱۹

دکتر رضا میرشاهی، متخصص، MD-MPH، فلوشیپ، پزشک پژوهشگر، دانشگاه علوم پزشکی ایران

◀ بر اساس مطالعه سیستماتیک و متاآنالیز منتشر شده در ژورنال لانست، مهم ترین عوامل کاهش انتقال عفونت تنفسی ویروسی، شامل فاصله گذاری اجتماعی، ماسک صورت و محافظ چشمی است. با فاصله گذاری ۱ متری بین افراد، احتمال انتقال بیماری بین افراد ۵ برابر کاهش می یابد ($OR = 0.18$) نسبت به فاصله کمتر از یک متر). با افزایش هر یک متر در فاصله نیز، نقش مراقبتی فاصله گذاری نیز، ۲ برابر می شود. همچنین محافظ چشمی با $OR = 0.22$ باعث کاهش انتقال عفونت ویروسی می شود. نکته مهم دیگر، نقش بزرگ ماسک های صورت در کم کردن عفونت است ($OR = 0.15$). بر اساس این مطالعه، ماسک N95 در مقابل سایر انواع ماسک ها از جمله ماسک جراحی، اثر محافظتی بیشتری دارد. همچنین ماسک های چندلایه نسبت به ماسک های تک لایه، مؤثرترند. بنابراین به نظر می رسد، سازندگان ماسک های خانگی باید از الیاف مقاوم به آب برای ساختن ماسک های چندلایه با فیت مناسب، استفاده کنند.

باید توجه داشت؛ هیچ کدام از روش های ذکر شده، به تنهایی، روش کاملی برای کاهش انتقال عفونت های ویروسی نبوده و از مجموع هر ۳ روش، باید استفاده شود. با رعایت این موارد در مکان های عمومی و محیط خانگی، می توان محدودیت های ناشی از بیماری COVID-19 را کم و به زندگی عادی بازگشت.

- Chu, Derek K., et al. "Physical distancing, face masks, and eye protection to prevent person-to-person transmission of SARS-CoV-2 and COVID-19: a systematic review and meta-analysis." The Lancet (2020).
- MacIntyre, C. Raina, and Quanyi Wang. "Physical distancing, face masks, and eye protection for prevention of COVID-19." The Lancet (2020).